

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin,

r.

Znak: ZPS-3.431.8.4.2022.JJ

**Pani
Julia Porwit
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Nowym Czarnowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), oraz § 4 pkt 3 i § 8 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 23 czerwca i 7 lipca 2022 r. kontrolę doraźną w Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie.

Przedmiotem kontroli było ustalenie prawidłowości realizacji zadań na rzecz dzieci przebywających w Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie przeznaczonym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Kontrola obejmowała zagadnienia wynikające z art. 55 ustawy o pomocy społecznej oraz z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.).

Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, do którego wniosła Pani zastrzeżenia pismem z dnia 27 września 2022 r. Część zastrzeżeń uwzględniono, natomiast do pozostałych zastrzeżeń sformułowano wyjaśnienia, uzasadniając stanowisko w sprawie. W związku z powyższym przedstawiam wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami ¹.

Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Gryfińskiego. Decyzją nr PS-1.AK.013/2/2010 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 20 kwietnia 2010 r., zmienioną decyzją nr ZPS-3.9423.8.2021.JJ z dnia 06 lipca 2021 r. Starosta Gryfiński otrzymał zezwolenie na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie, na czas nieokreślony. Jednostka przeznaczona jest na 120 miejsc, w tym 19 miejsc dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz 101 miejsc dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Podstawą funkcjonowania jest Regulamin Organizacyjny DPS w Nowym Czarnowie.

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna
Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie

W czasie kontroli w Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie przebywało ogółem 119 mieszkańców, w tym troje dzieci w przedziale wiekowym 16-17 lat.

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące realizacji zadań na rzecz dzieci niepełnosprawnych intelektualnie oraz jakości świadczonych usług.

Dom usytuowany jest w obiekcie, w skład którego wchodzi trzy pawilony połączone ze sobą oraz pawilon wielofunkcyjny. Działalność Domu prowadzona jest w 7 zespołach tzw. Rodziny Domach. Na terenie pawilonu nr 1 znajduje się Dom Rodzinny 1 i 2, na terenie pawilonu nr 2 znajduje się Dom Rodzinny 3 i 4 natomiast na terenie pawilonu nr 3 znajduje się Dom Rodzinny 5, 6 i 7. Teren nieruchomości jest ogrodzony. Wokół obiektu znajdują się miejsca rekreacyjne, ciągi komunikacyjne utwardzone i przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Podczas wizytacji Domu ustalono, że system przyzywowo-alarmowy był nieaktywny w związku, z tym mieszkańcy nie mieli możliwości zgłoszenia ewentualnych potrzeb poprzez ww. system. Stwierdza się, że Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie w badanym obszarze nie spełnia wymogów standardu.

Zgodnie z § 6 ust.1 pkt 2 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, dom winien zapewniać właściwą strukturę pokoi mieszkalnych oraz określone normy powierzchni przypadające na jednego mieszkańca.

Podczas kontroli dokonano wizytacji pokoi, w których zamieszkują dzieci i ustalono, że jedno dziecko zamieszkiwało w pokoju jednoosobowym, a dwoje dzieci zamieszkiwało w 2 pokojach dwuosobowych, powierzchnia przypadająca na jednego mieszkańca w tych pokojach była zgodna z normami określonymi w standardzie. Przy czym z przedłożonych do analizy orzeczeń o niepełnosprawności tych dzieci wynikało, że w jednym przypadku było wskazanie do zamieszkania dziecka w samodzielnym pokoju natomiast dziecko umieszczone było w pokoju dwuosobowym. Stwierdza się, że Dom nie zapewnił odpowiednich warunków mieszkaniowych jednemu dziecku, zgodnie ze wskazaniem zawartym w orzeczeniu o jego niepełnosprawności.

Ustalono, że stan wyposażenia pokoi w których zamieszkiwały dzieci był odpowiedni do ich potrzeb. W jednym pokoju jednoosobowym stan wyposażenia w meble był zgodny z wymogami standardu, natomiast w dwóch pokojach dwuosobowych z uwagi na fakt, że mieszkańcy ci poruszają się za pomocą wózka inwalidzkiego ze stanu wyposażenia pokoi usunięto stół i krzesła, gdyż meble te stanowiły przeszkodę w codziennym ich funkcjonowaniu.

W zakresie warunków sanitarnych ustalono, że Dom zapewnia mieszkańcom pomieszczenia sanitarne ogólnodostępne wyposażone w stanowiska kąpielowe i oczka WC. Dostępność mieszkańców do pomieszczeń higieniczno-sanitarnych mieści się w normach określonych w standardzie. W trakcie oględzin Domu Rodzinnego nr 4, gdzie zamieszkują dzieci stwierdzono, że przy prysznicach i oczkach WC brak było uchwytów umożliwiających korzystanie z tych pomieszczeń przez osoby niepełnosprawne. Ponadto kabiny prysznicowe jak i kabiny WC od strony frontowej były otwarte, brak było drzwi lub zasłon, co świadczy o braku zapewnienia intymności przy korzystaniu z tych urządzeń.

Stwierdzono, że pomieszczenia higieniczno-sanitarne nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, ponadto Dom nie zapewnia mieszkańcom intymności przy korzystaniu z tych pomieszczeń.

Jednostka obowiązana jest zagwarantować mieszkańcom całodzienne wyżywienie (śniadanie, obiad, podwieczorek i kolację) oraz całodobowy dostęp do produktów żywnościowych.

W celu realizacji zadania DPS zawarł umowę z przedsiębiorcą pod nazwą Firma Cateringowa Ireneusz Andrejczyk na świadczenie usług całodziennego, kompleksowego żywienia mieszkańców, dostarczania posiłków z uwzględnieniem zaleceń dietetycznych. Stawka żywieniowa w br. wynosiła 16,00 zł. Kontroli poddano zapewnienie żywienia dzieciom przebywającym w placówce i po analizie jadłospisów dekadowych nie wniesiono w tym zakresie uwag. Mieszkańcom wymagającym karmienia zapewnia się pomoc ze strony personelu placówki.

Objęte kontrolą dzieci to osoby wymagające pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu, w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych. Ustalono, że dwoje dzieci zostało zaliczone do niepełnosprawności w stopniu znacznym, a jedno dziecko zostało zaliczone do osób niepełnosprawnych.

W Domu funkcjonuje zespół terapeutyczno-opiekuńczy i mieszkańcy mają możliwość samodzielnego wyboru pracownika pierwszego kontaktu lub z uwagi na stan zdrowia mieszkańca jest im przydzielany pracownik pierwszego kontaktu. Kontroli poddano indywidualne plany wsparcia dzieci zamieszkałych w placówce. Każde z dzieci posiadało opracowany *Indywidualny plan wsparcia*, w którym uwzględniono usługi opiekuńcze, wspomagające oraz usługi w zakresie potrzeb edukacyjnych natomiast brak było planu odnośnie umożliwienia i organizowania pomocy w korzystaniu przez dzieci ze świadczeń zdrowotnych.

Dom zapewnia mieszkańcom udział w terapii zajęciowej. Pracę na rzecz mieszkańców świadczy 5 terapeutów w wymiarze 3 etatów. Terapia zajęciowa prowadzona jest w czterech salach, a dla mieszkańców, którzy nie są w stanie samodzielnie korzystać z zajęć w salach, prowadzona jest terapia indywidualna. Sprawdzone udział dzieci w terapii zajęciowej i stwierdzono, że wszystkie dzieci uczestniczyły w różnych formach zajęć terapeutycznych.

Jednostka zapewnia wszystkim dzieciom pobieranie nauki, uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno- wychowawczych oraz naukę przez doświadczenie życiowe.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą wszystkie dzieci przebywające w DPS posiadały własne środki finansowe, które umożliwiały zakup określonego asortymentu odzieży lub obuwia w ramach posiadanych dochodów. Z przedstawionej dokumentacji wynikało, że mieszkańcy byli w tym zakresie wspierani przez pracowników Domu lub opiekunów prawnych.

Jednostka umożliwia mieszkańcom składanie skarg i wniosków. W okresie objętym kontrolą nie zarejestrowano skargi w Księżce Skarg i Wniosków.

W Domu Pomocy Społecznej mieszkańcy mają możliwość korzystania z posługi kapłańskiej i uczestnictwa w świątach religijnych.

Zgodnie z art. 58 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, dom pomocy społecznej umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych.

Wśród mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie około 94 % mieszkańców wymaga wsparcia w zakresie korzystania ze świadczeń zdrowotnych. Z ustaleń kontroli wynika, że mieszkańcy DPS zadeklarowani są do lekarza POZ, który przyjmuje mieszkańców na terenie Domu, a w sytuacjach nagłych mieszkańcy korzystają z nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej lub pogotowia ratunkowego. Ponadto jak wynika z informacji przekazanej przez dyrektora Domu mieszkańcy korzystają również z konsultacji specjalistów. Niemniej jednak w dokumentacji prowadzonej przez Dom tj. w *Indywidualnych Planach Wsparcia Mieszkańców* brak było informacji o planowanych i realizowanych usługach w zakresie umożliwienia i organizowania mieszkańcom korzystania ze świadczeń zdrowotnych.

Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie oferuje mieszkańcom możliwość złożenia przedmiotów wartościowych do depozytu, a środków pieniężnych na indywidualne konta depozytowe. Wybiórczo skontrolowano obroty na koncie depozytowym jednego z mieszkańców i stwierdzono, że kierownictwo domu nie sprawuje należytego nadzoru w zakresie sposobu wydatkowania i rozliczania środków pieniężnych należących do dzieci.

Warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest posiadanie przez jednostkę wskaźnika zatrudnienia w zespole terapeutyczno-opiekuńczym w wymiarze 0,5 na jednego mieszkańca placówki.

Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie posiada wskaźnik zatrudnienia dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie na poziomie 0,52 etatu w przeliczeniu na jednego mieszkańca, co jest zgodne z obowiązującym standardem.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości miały wpływ na jakość świadczonych usług bytowych, wspomagających oraz planowania i realizacji usług umożliwiających korzystania ze świadczeń zdrowotnych. Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialny jest dyrektor jednostki.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam:

jako zalecenia znaczące:

1. zapewnić mieszkańcom Domu dostęp do systemu przyzywowo-alarmowego,
2. przystosować pomieszczenia sanitarno-higieniczne do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zapewnić warunki do zachowania intymności przy korzystaniu z tych pomieszczeń,
3. zagwarantować osobie przebywającej w jednostce warunki mieszkaniowe zgodne z zaleceniem zawartym w orzeczeniu o niepełnosprawności,
4. w indywidualnej dokumentacji prowadzonej dla mieszkańca uwzględniać plan i realizację usług w zakresie umożliwienia i organizowania mieszkańcom pomocy w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych,
5. wzmocnić nadzór nad sposobem wydatkowania i rozliczania środków pieniężnych należących do mieszkańców.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Właściwe podpisy na oryginale

.....

Do wiadomości:
Pan Wojciech Konarski
Starosta Gryfiński